

Utrikesdepartementet

Vår referens/dnr:

2025-155

Er referens/dnr:

UD2025/08837

2025-08-15

Remissvar

Svenskt Näringslivs kommentarer på EU-kommissionens strategi för den inre marknaden 2025

Inledande kommentarer

EU-kommissionens strategi för den inre marknaden (hädanefter "Strategin") kommer mycket lägligt med tanke på det rådande geopolitiska läget. En stark inre marknad som plattform för europeiska företags tillväxt och framgång blir allt viktigare i detta sammanhang. Svenskt Näringsliv välkomnar att Strategin innehåller många viktiga åtgärder som kommer att ha en positiv inverkan på den fria rörligheten för varor och tjänster.

Det är mycket välkommet att Strategin, i syfte att främja den fria rörligheten inom den inre marknaden, fokuserar på att undanröja befintliga hinder och förhindra att nya uppstår. Många av de föreslagna rekommendationerna avser att pragmatiskt minska den administrativa bördan för företag och stärka deras konkurrenskraft. Strategin har dessutom potential att lägga grunden för en inre marknad anpassad för en framtida digital och cirkulär ekonomi.

Vi vill dock se ett större åtagande från EU-kommissionen att stärka sina egna resurser för tillsyn och uppföljning av gemensam lagstiftning. Dessutom finns det i Strategin ett par allvarliga missförstånd kring vad som bygger konkurrenskraft.

Ett europeiskt preferenskriterium i offentlig upphandling kan vid första anblicken verka vara ett stöd till europeiska företag, men det begränsar i själva verket deras möjligheter att bedriva verksamhet, utvecklas och nå framgång. Det är en öppen och konkurrensutsatt marknadsekonomi som bygger motståndskraft inför framtiden.

Den inre marknadens roll som en del av den globala ekonomin och handeln ignoreras till stor del, och möjligheten att använda globala standarder för att stärka EU-företagens konkurrenskraft förbises helt till förmån för vägledningsdokument framtagna av EU-Kommissionen, dokument som inte kommer att erkännas utanför Europa.

Även om inte alla frågor behandlas, som till exempel vikten av att harmonisera upphovsrätten, utgör Strategin en god utgångspunkt för en mer motståndskraftig inre marknad. Vi ser fram emot att de många goda initiativ som föreslås i Strategin också genomförs konsekvent inom EU.

Följande kommentarer baseras på de konkreta initiativ som anges i Strategin.

Kapitel 1: Avlägsna hinder – Fördubbla insatserna mot de 'Fruktansvärda Tio'¹

1. Alltför komplexa EU-regler

- **Förenklingspaketet (omnibus)** för att minska onödig börda och säkerställa effektivt genomförande av politiska mål (pågående):

SN: Vi stödjer EU-kommissionens ambitioner att förenkla och förbättra komplexa regler. I synnerhet stödjer vi ett omnibusförslag för att underlätta efterlevnaden av producentansvar. Idag måste företag registrera produkter och förpackningar som omfattas av producentansvar i olika nationella system, vilket allvarligt hämmar den fria rörligheten för varor inom den inre marknaden. Det är centralt att lagstiftarna säkerställer att den viktiga regelförbättringsambitionen inte leder till att man fastnar i långa förhandlingar av juridiska teknikaliteter eller politisk debatt och att man undviker att uppöppnandet av befintlig lagstiftning leder till att man utökar krav, vilket skulle gå stick i stäv med den bakomliggande ambitionen.

- **Konkurrenskraftskontroller** i samband med konsekvensbedömningar för att säkerställa att den inre marknaden beaktas och främja innovation (pågående):

SN: Vi stödjer förslaget om djupgående konsekvensbedömningar innan ny lagstiftning införs. Vi anser att konsekvensbedömningarna ska inkludera en kontroll av att lagstiftningen inte påverkar den inre marknaden negativt. Det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning (IIA) måste revideras och verktygslådan för regelförbättring användas.

- **Översyn av nationella och europeiska myndigheter inom den inre marknaden** för att säkerställa effektiv tillämpning av lagstiftningen (Q1 2026):

SN: Vi stödjer en förbättrad samordning mellan myndigheter och medlemsstater. Harmoniserad lagstiftning är bara första steget – även tillämpningen måste harmoniseras för att stödja fri rörlighet för varor och tjänster.

- **Översyn av ramverket för offentlig upphandling** för att förenkla dess fragmenterade och komplexa bestämmelser samt integrera hållbarhet, resiliens, sociala kriterier och i vissa teknologier och strategiska sektorer, europeiska preferenskriterier (2026):

SN: Vi stödjer inte fullt ut denna åtgärd. Förenkling är bra och nödvändig. Men ett europeiskt preferenskriterium i offentlig upphandling kan vid första anblicken verka

¹ Översättningarna till svenska av EU-kommissionens strategi för den inre marknaden i detta dokument är våra egna och avvikelser från originalet kan förekomma.

stödande, men begränsar i själva verket företagens möjligheter att bedriva verksamhet, utvecklas och nå framgång. Det är en öppen och konkurrensutsatt marknadsekonomi som bygger framtidens motståndskraft.

- **Översyn av direktivet om upphandling inom försvar och känslig säkerhet** för att förenkla och harmonisera regler och förfaranden samt beakta ett möjligt europeiskt preferenskriterium (2026):

SN: Försvarsindustrin kan inte begränsas till en fråga om den inre marknaden. Att förbättra företagens villkor, öka interoperabiliteten, gemensamma upphandlingar och effektivitet är en sak – att sträva efter autonomi är något helt annat.

2. Brist på ägarskap för den inre marknaden hos medlemsstaterna

- Utnämning av **högnivå-"Sherpas"** för den inre marknaden av medlemsstaterna (placerade i premiär- eller presidentkansliet) och första mötet (Q4 2025):
- **Första årliga högnivåmötet inom SMET**, som samlar medlemsstaternas ministrar med ansvar för den inre marknaden, högnivå-Sherpas och kommissionens vice ordförande med ansvar för den inre marknaden (Q4 2025):
- Förslag om en **lag för att förebygga hinder på den inre marknaden** (Q3 2027, om nödvändigt, baserat på kommissionens bedömning av befintliga förebyggande verktyg):

SN: Vi ser inget behov av ny lagstiftning, i stället är det avgörande att prioritera efterlevnaden av befintlig lagstiftning. Idén med Sherpas för den inre marknaden kan vara bra, men det är viktigare att stärka EU-kommissionens egna resurser för tillsyn och uppföljning av gemensam lagstiftning. Tillsynsförfarandena måste vara förutsägbara och opolitiska.

Dessa idéer i Strategin, i kombination med åtgärderna i det meddelande om förenkling som kommissionen presenterade tidigare i år, skulle leda till mindre byråkrati för både företag och offentliga förvaltningar.

3. Komplicerade regler för etablering och drift av företag

- Gemensamma regler för att underlätta **digital etablering av företag och deras verksamhet** inom den inre marknaden (förslag om ett "28:e regimen")
- Översyn av **kommissionens rekommendation om företagsöverlåtelse** (Q4 2025):

SN: Den så kallade 28:e regimen är inte nödvändigtvis vad företag behöver för att växa och bli framgångsrika. Det viktiga är ett tydligt fokus på att förbättra de allmänna ramvillkoren för att bedriva verksamhet inom EU.

Några viktiga överväganden kring en potentiell 28:e regimen:

- Ha **realistiska förväntningar** på vad som kan lösas genom en 28:e regimen. Även om det kan vara ett bra verktyg, kommer det inte att lösa alla nuvarande problem och hinder inom den fragmenterade inre marknaden.

- Säkerställ att en 28:e regim utformas som **ett frivilligt alternativ** och att det inte får några oönskade effekter på nationell bolagsrätt eller på medlemsstaternas nationella bolagsstyrningsmodeller.
- Identifiera de hinder (även utanför bolagsrätten) som företag möter idag och matcha dem med **riktade och effektiva åtgärder** för att undanröja dessa.
- Gör en **kostnads-/nyttoanalys** av alla föreslagna åtgärder och fokusera på åtgärder som är realistiska och som bedöms ha en positiv effekt.
- **Dra lärdom av tidigare misslyckade försök** att skapa en 28:e regim.
- Håll principerna om **regelförbättring och regelförenkling högt på agendan**. En 28:e regim måste vara enkel för att vara attraktivt för företag.

4. Erkännande av yrkeskvalifikationer

- Utforska EU-lagstiftning för att underlätta arbetskraftsrörlighet;
- Snabbare och effektivare förfaranden för **erkännande av yrkeskvalifikationer** genom ökad användning av **digitala verktyg** (Q4 2026);
- Underlätta **erkännandet av yrkeskvalifikationer** genom att utöka automatiska system för yrkeserkännande, till exempel via **gemensamma utbildningsramverk** (Q4 2026);
- Utforska EU-lagstiftning för att fastställa **gemensamma regler för erkännande och validering av kvalifikationer och färdigheter hos tredjelandsmedborgare** (Q4 2026):

SN: En välfungerande fri rörlighet för arbetstagare är avgörande för många gränsöverskridande tjänster och för att företag ska kunna rekrytera talanger med rätt kompetens. Det innebär färre nationellt reglerade yrken och fler erkännanden av yrkeskvalifikationer för både EU-medborgare och tredjelandsmedborgare. Vi ser dock inget behov av ny EU-lagstiftning för att underlätta arbetstagares rörlighet. För att ytterligare främja gränsöverskridande talangrekrytering kan EU-kommissionen se över ett utökande av Erasmus+ till att även inkludera forskare.

5. Långa förseningar i standardisering som hämmar innovation och konkurrenskraft

- **Gemensamma specifikationer** ska fastställas av kommissionen vid behov (tillsammans med strategin för den inre marknaden);
- **Översyn av standardiseringsförordningen** (lagstiftningsförslag, Q2 2026):

SN: Vi håller inte med om att användningen av gemensamma specifikationer kommer att minska förseningar i standardiseringsprocessen. De europeiska standardiseringsorganisationerna (ESO) har kapacitet att ta fram de tekniska standarder företag behöver för att underlätta regeluppfyllnad. Detta kräver dock att det offentlig–privata partnerskapet mellan EU:s lagstiftare och ESO:s respekteras, i enlighet med de principer som gäller för nya metoden lagstiftning (NLF).

Lagstiftare bör tydligt definiera tvingande krav i rättsliga dokument, standarder kan sedan användas för att ge frivilliga riktlinjer för att visa efterlevnad. Detta säkerställer tydliga regler, främjar innovation och erbjuder teknisk vägledning. Standarder som utvecklas genom en öppen och konsensusbaserad process i samverkan med företag, myndigheter, civilsamhälle och akademi i varje medlemsstat kan inte ersättas av gemensamma specifikationer utvecklade av kommissionen.

Användningen av standarder möjliggör dessutom hänvisning till globala standarder (ISO, IEC, ITU), vilket underlättar för europeiska företag att få tillgång till internationella marknader.

6. Fragmenterade regler om förpackningar, märkning och avfall

- **Harmonisering av märkningsregler** genom sektorsspecifik lagstiftning och främjande av digital märkning via **Digital Product Passport (DPP)** (gradvis införande av DPP, inklusive eventuell inkludering i översynen av det nya lagstiftningsramverket – NLF – Q2 2026);
- Avskaffa omotiverade krav på auktoriserade representanter i **producentansvarssystem (EPR)** och minska rapporteringsskyldigheter, inklusive att begränsa dem till årlig frekvens (omnibusförslag, Q4 2025);
- Ytterligare harmonisering, förenkling och digitalisering av nationella **EPR-system, inklusive ett digitalt enhetligt kontaktställe** för information, registrering och rapportering (som en del av lagförslaget till en cirkulär ekonomi-lag, Q4 2026);
- **Reformera kriterierna för när avfall upphör att vara avfall och för biprodukter**, och skapa ett mer harmoniserat och smidigt ramverk inom den inre marknaden för att uppnå dessa statusar. Underlätta antagandet av EU-omfattande kriterier för prioriterade avfallsflöden och möjliggör **gränsöverskridande transporter av avfall för återvinning** (som en del av lagförslaget till en cirkulär ekonomi-lag, Q4 2026).

SN: Vi stödjer helt och fullt en harmonisering och digitalisering av märkningsregler och producentansvarssystem (EPR). Nationella märkningssystem och kravet på att registrera produkter och förpackningar i olika system i olika medlemsstater utgör ett allvarligt hinder för den fria rörligheten av varor på den inre marknaden.

Att samordna medlemsstaternas olika EPR-system kommer att ha en mycket positiv inverkan på den fria rörligheten för varor och avsevärt minska den administrativa bördan för företag. Dessutom kommer harmoniserade EPR-system, i kombination med avfallslagstiftning som stödjer en inre marknad där begagnade produkter och avfall kan röra sig fritt, att lägga grunden för en inre marknad anpassad för en cirkulär ekonomi.

7. Föråldrade harmoniserade produktregler och bristande efterlevnad

- **Öka efterlevnaden av produktregler** genom att utnyttja synergier med EU:s och medlemsstaternas tull- och marknadskontrollmyndigheter, samt eventuellt inrätta en **EU-myndighet för marknadskontroll** (från Q3 2025);
- **Modernisering av ramverket för produktlagstiftning** för att utnyttja digitalisering, främja cirkularitet och stärka skyddsåtgärder (översyn av NLF, möjligt lagstiftningsförslag, Q2 2026):

SN: Vi stödjer en förstärkning av marknadskontrollen och samordningen av denna på medlemsstatsnivå, och vi ser ett potentiellt behov av att inrätta en EU-myndighet för marknadskontroll för att hantera aktörer och ärenden som är för stora eller komplexa för att effektivt hanteras på nationell nivå.

Vi ser också ett behov av att uppdatera det nya lagstiftningsramverket (NLF) för att bättre utnyttja digitalisering och främja cirkularitet.²

8. Restriktiv och divergerande nationell reglering av tjänster

- Initiativ för att underlätta tillhandahållandet av EU-omfattande tjänster av leverantörer som är auktoriserade eller certifierade i en medlemsstat enligt EU-lagstiftning, eventuellt inklusive harmonisering av sådana **auktorisations- och certifieringssystem** (Q2 2026);
- Rättslig vägledning och rekommendationer till medlemsstaterna för att klargöra **rätten att tillhandahålla tjänster över gränserna på tillfällig basis** (Q2 2026):

SN: Principen om ömsesidigt erkännande saknas inom tjänstesektorn. Förslagen i strategin kan leda till bättre förståelse och harmonisering av auktorisations- och certifieringssystem.

Tydlighet kring rätten att tillhandahålla tjänster över gränserna på tillfällig basis är avgörande för den fria rörligheten av tjänster och hänger samman med bristen på ömsesidigt erkännande samt de betungande förfarandena för tillfällig utstationering av arbetstagare. Dessa hinder bör adresseras parallellt.

9. Betungande förfaranden för tillfällig utstationering av arbetstagare

- **Fortsatt stöd till medlagstiftarna för att slutföra förhandlingarna om:**
 - Översynen av **förordningarna** (EG) nr 883/2004 och 987/2009 om **samordning av de sociala trygghetssystemen**;
 - Förslaget om ett **offentligt gränssnitt för anmälan av utstationering av arbetstagare** (COM 2024/531).
- **Lansera ett paket för rättvis arbetskraftsrörlighet** (2026), inklusive bland annat:
 - Förslag om ett **uropeiskt socialförsäkringskort (ESSPASS)**, baserat på pågående pilotprojekt;
 - Förslag om att stärka den **uropeiska arbetsmyndigheten (ELA)**, inklusive översyn av dess mandat;
 - Överväga åtgärder för att underlätta **tillfällig gränsöverskridande tjänsteutövning** samtidigt som arbetstagares rättigheter skyddas.

SN: Att minska administrativa hinder och skyldigheter vid tillfällig utstationering av arbetstagare kan i hög grad underlätta den fria rörligheten för tjänster och individer. Harmonisering av anmälningsförfarandet och dess innehåll vore en tydlig förbättring jämfört med dagens lappverk av nationella system.

² Se även vår [rapport om cirkulär ekonomi](#)

Dock bör anmälningsskyldigheten endast gälla situationer som kvalificerar som utstationering enligt direktiv 96/71/EG och inte kräva mer information än nödvändigt. Det är avgörande att listan över nödvändig information begränsas till det som definieras i kommissionens formulär, utan nationella tillägg.

Systemet måste vara användarvänligt, helt digitalt och tillgängligt på distans, i enlighet med artikel 9.4 i direktiv 2014/67/EU. För att uppnå verklig förenkling bör så många medlemsstater som möjligt ansluta sig till det gemensamma gränssnittet.

Den europeiska arbetsmyndigheten (ELA) kan förbättra sin effektivitet och verksamhet inom sitt nuvarande mandat och mål. ELA har redan idag ett brett verksamhetsområde. Myndighetens uppdrag bör förbli främst främjande, informativt och stödjande, byggd på frivilliga aktiviteter och samarbeten. Det är avgörande att respektera medlemsstaternas befogenheter och säkerställa sociala parter oberoende samt skyddet av nationella kollektivavtalsmodeller.

En minskning av antalet reglerade yrken skulle därutöver ytterligare underlätta den fria rörligheten för tjänster.

10. Territoriella leveransbegränsningar

- Utveckla verktyg för att agera mot omotiverade **territoriella leveransbegränsningar (Territorial Supply Constraints, TSC)** för att täcka situationer som inte omfattas av konkurrenslagstiftningen, såsom ensidiga metoder från stora tillverkare (förslag, Q4 2026):

SN: Vi stödjer delvis detta initiativ och anser att det kan bli ett viktigt verktyg för att ytterligare integrera de europeiska marknaderna. Detta är särskilt relevant för detaljhandeln och e-handelssektorn. Åtgärderna måste dock vara balanserade för att undvika ytterligare administrativ börda, tillåta selektiva distributionsmodeller där det är motiverat, och inte underminera varumärkesintegritet eller eftermarknadsservice. Territoriella leveransbegränsningar är en komplex fråga där affärsmodeller, logistik, språk/märkning och regelverk varierar mellan olika marknader. Åtgärder på EU-nivå behöver därför bygga på robusta konsekvensanalyser och dialog med hela värdekedjan. En EU-reglering på området kan annars leda till oönskade effekter.

Kapitel 2: Stärka den europeiska tjänstemarknaden

- Förslag om en **byggjtjänstlag (Construction Services Act)** för att sänka trösklarna för gränsöverskridande marknadstillträde för bygg- och installationstjänster (Q4 2026):

SN: En byggjtjänstlag behöver, för att underlätta gränsöverskridande tjänster, förbättra informationsutbytet över gränserna såväl mellan medlemsstater som mellan myndigheter. Tillförlitlig information kan erhållas med hjälp av AI och storskalig dataanalys och bör tillhandahållas för att underlätta företagens möjligheter att bedöma partners över gränserna.

- Samarbete med medlemsstaterna för att förenkla **tillstånds- och planeringsförfaranden för att öka bostadsutbudet** inom ramen för den

europiska planen för prisvärda bostäder och den europeiska strategin för bostadsbyggande (Q1 2026):

SN: Vi är positiva till detta förslag. Bostadsfrågan måste hanteras genom att fokusera på produktivitet som drivkraft för tillväxt, vilket också lyfts i Draghi-rapporten. Nuvarande EU-lagstiftning om markanvändning, inklusive habitatdirektivet och ramdirektivet för vatten, försvårar nödvändiga investeringar i byggande. Det är nödvändigt att både se över och ta bort hinder i EU:s regelverk OCH anpassa lagstiftningen om mark- och vattenanvändning till nationella förhållanden. Medlemsstaterna behöver större flexibilitet i fysisk planering för att säkerställa hållbar markanvändning och samhällsutveckling.

- **Initiativ för att underlätta gränsöverskridande tillhandahållande av industrinära tjänster** såsom installation, underhåll och reparation (Q4 2025):

SN: Vi stödjer detta förslag. Tillverkningsindustrin går alltmer mot tjänstebaserade affärsmodeller, och regleringshinder, såsom betungande krav vid utstationering, förhandskontroller, ex ante-anmälningar och varierande arbetsmiljöstandarder, försvårar gränsöverskridande tjänster som installation, underhåll och reparation – med negativa effekter på industrins konkurrenskraft.

- Vägledning och rekommendationer till medlemsstaterna om **reglerade företagstjänster** (Q1 2026):

SN: Vi stödjer detta förslag men är inte övertygade om att vägledning till medlemsstaterna räcker för att hantera problemet med reglerade företagstjänster.

- Vägledning till medlemsstaterna om **proportionalitet i deras detaljhandelsreglering** (Q4 2026):

SN: Vägledning på detta område kan vara användbar, men den måste respektera medlemsstaternas kompetens och befogenheter och tydligt skilja på vad som är kommissionens befogenheter. Som korrekt påpekas i Strategin är många av dessa restriktioner motiverade av legitima allmänpolitiska skäl.

- Förslag om en **ny EU-lag om leveranser (EU Delivery Act)**, som ersätter posttjänstdirektivet och förordningen om gränsöverskridande paket (lagstiftningsförslag Q4 2026):

SN: Vi stödjer en ny EU-lag om leveranser för att anpassa regelverket till den ökande e-handeln. Den nya lagen bör fokusera på pakettleveranser som en tjänst och säkerställa att medborgare och företag kan ta emot leveranser i hela EU till rimliga priser.

- Förslag om en **Digital Networks Act (DNA)** för att förenkla det rättsliga ramverket och främja färdigställandet av en inre marknad för elektronisk kommunikation (Q4 2025):

SN: Vi stödjer en Digital Networks Act som är i linje med kommissionens förenklingsagenda³. Nuvarande EU-regler har lett till en mycket fragmenterad

³ Läs mer i Svenskt Näringslivs positionspapper på [Digital Networks Act](#).

marknad, vilket avskräcker investeringar i EU och gör det särskilt svårt för aktörer som vill växa och verka över gränserna.

- Initiativ för **en gemensam EU-transportmarknad**, inklusive ett digitalt boknings- och biljettsystem för järnväg (Q4 2025), ett initiativ för papperslös mobilitet för passagerare och gods (Q4 2026), samt ett initiativ om gränsöverskridande biluthyrning (Q3 2025):

SN: Vi stödjer initiativ som syftar till att stärka EU:s gemensamma transportmarknad. En välfungerande transportinfrastruktur och en effektiv inre marknad är avgörande för företagens verksamhet. Vi välkomnar åtgärder som främjar digitalisering och förbättrar transportsektorns effektivitet.

- Harmoniserat genomförande och tillsyn av det befintliga horisontella rättsliga ramverket (**EU:s tjänstedirektiv**) (pågående):

SN: Vi stödjer helt och fullt detta förslag. Harmoniserat genomförande av EU:s tjänstedirektiv är en nyckelfråga för den fria rörligheten av tjänster, eftersom den inre marknaden fortfarande är fragmenterad.

Kapitel 3: Små och medelstora företag (SME) på den inre marknaden

- **Verktyg för SME-ID** baserat på egenförsäkran, tillgängligt på alla EU-språk, för att underlätta bevis på SME-status där det är lämpligt (tillsammans med strategin för den inre marknaden);
- Stärka **nätverket av SME Envoys**, inklusive att uppmuntra frivilligt antagande av åtgärder som främjar gränsöverskridande handel för SME och bidra till agendan för att minska administrativ börda (Q3 2025);
- Publicering av **bästa praxis-exempel på SME-vänliga bestämmelser** som systematiskt kan övervägas för inkludering i lagförslag och förhandlingar (Q3 2025);
- Antagande av en **definition av Small mid-caps (SMC)** och ett SMC-omnibusförslag (tillsammans med strategin för den inre marknaden);
- Förlängning av den befintliga **SME-fonden**, som genomförs av EUIPO, för 2026 och eventuellt 2027 (Q4 2025);
- **Kommissionens rekommendation om en frivillig SME-standard (VSME)** för att hantera krav på hållbarhetsinformation på SME från värdekedjan och finansiella partners (Q3 2025);
- **Frivilligt förenklat tillvägagångssätt för att hjälpa SME att visa sina hållbarhetsinsatser** och förbättra tillgången till hållbar finansiering, inklusive att bedöma behovet av att ändra taxonomiförordningens delegerade akt för att bättre återspegla finansinstituts stöd till SME (Q1/Q2 2025);

SN: Kommissionens förnyade fokus på SME inom den inre marknaden är mycket välkommet, liksom många av de föreslagna åtgärderna – särskilt SME-ID, underlättande av gränsöverskridande handel och åtagandet att minska regelbördan. Målet om 35 procents minskning av den administrativa regelbördan är ambitiöst och nödvändigt.

Likaså behövs en tydlig målsättning och arbete för att minska även andra regelkostnader.

Dock har tidigare strategier ofta saknat verktyg för genomförande, vilket krävs för att bördan faktiskt ska minska i praktiken. För att verkligen stärka SME i hela EU måste Strategin gå längre i att omsätta goda intentioner till bindande och mätbara åtgärder.

Några observationer och rekommendationer gällande några av förslagen i detta kapitel:

- Svenskt Näringsliv stödjer principen om ett självdeklarerat SME-ID som ett förenklingsverktyg. Det måste dock förbli frivilligt och får inte utvecklas till ett obligatoriskt eller uteslutande system. Det ska inte ersätta administrativ flexibilitet eller bli ett krav för att få stöd.
- Att skapa ett forum inom nätverket för SME-Envoys för att främja gränsöverskridande handel är välkommet, men forum räcker inte. Harmonisering av regler och processer måste prioriteras. Vi föreslår att forumet kompletteras med specifika förbättringsmål.
- Vi stödjer inkluderingen av "Small-mid-caps" (SMC) i gränsvärden för stödåtgärder för att underlätta övergången för företag som växer ur SME-kategorien. Gällande gränsvärden för SME bör de finansiella tröskelvärdena justeras t ex för inflation, nu och regelbundet framöver. Däremot bör tröskeln för antal anställda inte ändras och inte påverka de finansiella tröskelvärdena.
- Vi stödjer användningen av SME-fonden. Stöd behövs för mindre aktörer. Dock finns det endast vissa ansökningsfönster per år, vilket innebär att man inte alltid kan få stöd när det behövs. Dessutom täcker fonden främst registrerade rättigheter, vilket gör det tveksamt om den stödjer upphovsrätt och skydd av företagshemligheter. I praktiken investeras mycket pengar i ett system som bara löser delar av problemet.
- Vi stödjer den frivilliga SME-standarden (VSME) för hållbarhetsrapportering. Det är viktigt att standarden förblir frivillig och att proportionalitet för SME säkerställs. Det är viktigt att behovet av hållbarhetsinformation i värdekedjan inte leder till orimliga krav på SME.

Kapitel 4: Digitalisering av den inre marknaden

- **Europeisk företagsplånbok (European Business Wallet)** för att göra det enkelt och digitalt att bedriva verksamhet i EU (lagstiftningsförslag, Q4 2025);
- Utrullning av **EU:s digitala identitetsplånböcker** i alla medlemsstater som ett säkert, tillförlitligt och privat sätt att identifiera sig digitalt i Europa (Q4 2026);
- Översyn av **IMI-förordningen** för att förenkla processen att utöka IMI till nya områden (lagstiftningsförslag, Q4 2026);
- Digitalisering av **EU försäkrar om överensstämmelse och viss annan produktdokumentation** (omnibusförslag tillsammans med strategin);
- **Utöka användningen av Digital Product Passport (DPP)** som en digital behållare för produktrelaterad information (del av översynen av NLF, Q2 2026) och säkerställ dess tekniska utrullning;

- Inför **digitaliseringsbestämmelser** i det reviderade rättsliga ramverket för standardisering och offentlig upphandling (Q2 2026 och Q4 2026);
- Översyn av regelverket för **e-faktureri**ng inom offentlig upphandling – omvandla det befintliga direktivet till en förordning och gör EU:s e-faktureringsstandard obligatorisk för offentlig upphandling (Q4 2026);

SN: Vi välkomnar EU:s ambition om en mer digitaliserad offentlig upphandling – men vi hade gärna sett högre ambitioner. Vi rekommenderar att man går från ett anmälningsbaserat till ett transaktionsbaserat system. Upphandlingsplattformar bör regleras på EU-nivå för att säkerställa standardiserad datainsamling och ett sömlöst dataflöde. Automatisering av upphandlingsuppgifter skulle minska manuellt arbete och förbättra datakvaliteten.

Att betrakta skillnader mellan plattformar som icke-tariffära handelshinder kan bidra till ökad harmonisering inom EU. Dessutom måste offentlig upphandling integreras i bredare administrativa system för att maximera effektiviteten. Interoperable Europe Act kan fungera som modell för digital integration över gränserna.

Digitala produktpass (DPP) kan bana väg för cirkulär ekonomi och främja nya cirkulära affärsmodeller. Men datadelning är fortfarande svårt och kostsamt på grund av tekniska, organisatoriska, kulturella, avtalsmässiga och juridiska hinder.

En väl utformad infrastruktur för produktpass kan underlätta effektiv informationsöverföring om produkter och material – både mellan aktörer och till konsumenter. För att undvika att bli en administrativ börda för företag är det viktigt att begränsa produktpassen till nödvändiga datapunkter som är synkroniserade med befintliga databaser och system. Utrullningen bör börja småskaligt och enkelt för att få den digitala infrastrukturen på plats och ge företag och myndigheter tid att ställa om. Att digitalisera EU försäkrans om överensstämmelse och annan produktinformation som redan i dag delas med myndigheter eller konsumenter är ett utmärkt första steg. Det är viktigt att inte kompromissa med företagshemligheter och immateriella rättigheter.

De europeiska standardiseringsorganisationerna (ESO), som utvecklar och publicerar standarder, är privata organisationer och inte underordnade EU-kommissionen. Deras verksamhet finansieras till stor del av medlemsavgifter från företag och försäljning av standarder. Kommissionen kan därför inte, utan ett avtal, kräva att standarder tillhandahålls i digitalt format.

Tyvärr behandlas inte behovet av harmoniserad upphovsrätt, vilket är avgörande för en digital inre marknad. Inte heller behovet av förbättrat skydd för företagshemligheter. En översyn av direktivet om företagshemligheter, som aviserades i datastrategin 2020, bör genomföras.

Kapitel 5: Säkerställa efterlevnad av reglerna för den inre marknaden

- Se åtgärder under Kapitel 1, punkt 2: "Brist på ägarskap för den inre marknaden hos medlemsstaterna";

- Stärka de **nationella SOLVIT-centren** och hela nätverket för effektivare problemlösning och bättre stöd i företagsärenden (Q4 2025);
- Systematisk uppföljning av kommissionen och medlemsstaterna av **strukturella problem som identifierats av SOLVIT och av hinder där SMET-insatser inte varit framgångsrika** (från Q2 2025);
- Presentera den första **årliga agendan för efterlevnad av reglerna för den inre marknaden** (Q1 2026, i samband med publiceringen av den årliga rapporten om den inre marknaden och konkurrenskraft):

SN: Vi stödjer helt och fullt att regelefterlevnad prioriteras. Idén med Sherpas kan vara god, men viktigare är att stärka EU-kommissionens egna resurser för tillsyn och uppföljning av gemensam lagstiftning. Tillsynsförfarandena måste vara förutsägbara och opolitiska. Och det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning (IIA) bör ses över och verktygslådan för regelförbättring bör användas.

Dessa idéer i strategin för den inre marknaden, i kombination med åtgärderna i det förenklingsmeddelande som kommissionen presenterade tidigare i år, skulle leda till mindre byråkrati för både företag och offentliga förvaltningar.

Med vänliga hälsningar,

SVENSKT NÄRINGSLEV

Stina Wallström

Cemille Üstün
